

Sygn.akt I Cz 140/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Teresa Zawistowska

Sędziowie: SO Aleksandra Ratkowska (spr.)

SO Arkadiusz Kuta

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2013r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzycieli M. S. i Z. S.

przeciwko dłużnikom J. F., K. S., P. S. i J. S.

o egzekucję świadczenia niepieniężnego

na skutek zażalenia dłużnika J. S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostródzie

z dnia 18 grudnia 2012r., sygn. akt I Co 2240/12

p o s t a n a w i a:

zmienić zaskarżone postanowienie przez uchylenie jego punktu III (trzeciego) i oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt I Cz 140/13

UZASADNIENIE

Wierzyciele M. S. i Z. S. wnieśli o przymuszenie dłużników J. S., P. S., J. F., K. S. do wykonania zobowiązania, którego przedmiotem jest wyegzekwowanie od wyżej wskazanych osób obowiązku wynikającego z tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 5 kwietnia 2012 roku w sprawie sygn. akt I Ns 239/11 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 6 września 2012.

Ostatecznie wierzyciele cofnęli wnioski wobec K. S. i J. F..

Sąd Rejonowy w Ostródzie postanowieniem z dnia 18 grudnia 2012r. umorzył postępowanie wobec J. F. i K. S. (pkt I); wymierzył dłużnikowi J. S. grzywnę w kwocie 1.000 zł z zamianą na wypadek niezapłacenia na areszt przy przyjęciu, że jeden dzień aresztu jest równoważny grzywnie w kwocie 200 zł za naruszenie obowiązku określonego w postanowieniu wstępnym z dnia 5 kwietnia 2012r. w sprawie I Ns 239/11 Sądu Rejonowego w Ostródzie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 6 września 2012r., a polegającego na powstrzymaniu się od utrudniania prac budowlanych prowadzonych przez wierzycieli M. S. i Z. S. szczegółowo w tym postanowieniu wymienionych (pkt II), polecił komornikowi usunięcie oporu dłużnika J. S. stawianego przy wykonywaniu przez wierzycieli opisanych w punkcie II

prawomocnego postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 5 kwietnia 2012r.; oddalił wniosek w pozostałym zakresie (pkt IV) i zasądził od dłużnika J. S. na rzecz wierzycieli M. S. i Z. S. kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie zapadło na podstawie następujących ustaleń, wniosków i przepisów prawa:

Prawomocnym postanowieniem wstępnym z dnia 5 kwietnia 2012 roku w sprawie I Ns 239/11 Sąd Rejonowy uznał za uzasadnione co do zasady zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w miejscowości L. gmina M., działki (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym, dla której w tutejszym Sądzie prowadzona jest księga wieczysta kw nr (...) poprzez wydzielenie w budynku mieszkalnym odrębnych lokali mieszkalnych nr (...) według projektu przedstawionego w opinii biegłego rzeczoznawcy budowlanego M. P., przedstawionego na rysunkach znajdujących się na k.228-229 akt sprawy, a opisanego w opinii biegłego z dnia 24 stycznia 2012 roku.

Z uwagi na konieczność wykonania prac budowlanych w pkt. II postanowienia zobowiązano i upoważniono wnioskodawcę oraz uczestników do wykonania w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wstępnego następujących prac adaptacyjnych niezbędnych do wyodrębnienia lokali mieszkalnych wyszczególnionych w opinii biegłego M. P..

W związku z koniecznością wykonania wyżej opisanych prac adaptacyjnych zobowiązano w pkt. III postanowienia wnioskodawcę J. S. i uczestników M. S. i Z. S., K. S., J. F. i P. S. do powstrzymania się od utrudniania prac budowlanych prowadzonych na podstawie niniejszego postanowienia przez którąkolwiek ze stron.

Z uwagi na niewykonanie prac w wyznaczonym w postanowieniu wstępnym terminie postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2012 roku zawieszono postępowanie w sprawie o zniesienie współwłasności.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 6 września 2012 roku Sąd nadał klauzulę wykonalności na pkt. III postanowienia z dnia 5 kwietnia 2012 roku w sprawie I Ns 239/11.

Wierzyciele M. S. i Z. S. bezskutecznie wzywali dłużnika J. S. do wykonania prac budowlanych określonych w pkt. II postanowienia z dnia 5 kwietnia 2012 roku w części nieruchomości stanowiącej współwłasność stron, a zajmowanej obecnie przez dłużnika lub powstrzymania się od utrudniania ich przeprowadzenia przez samych wierzycieli. J. S. odmówił udostępnienia zajmowanej przez siebie części nieruchomości w celu wykonania przez wierzycieli prac adaptacyjnych i oświadczył, iż samodzielnie również ich nie wykona.

Wnioskodawcy nie wzywali P. S. do dobrowolnego wykonania prac adaptacyjnych lub udostępnienia im pomieszczeń zajmowanych przez wymienionego i znoszenia prac przez nich wykonywanych. Na rozprawie w dniu 18 grudnia 2012 roku dłużnik P. S. zadeklarował, iż udostępni wierzycielom w czasie dla siebie dogodnym sporną nieruchomość.

W myśl art. 1051 § 1 k.p.c. jeżeli dłużnik ma obowiązek zaniechać pewnej czynności lub nie przeszkadzać czynności wierzyciela, sąd, w którego okręgu dłużnik działał wbrew swemu obowiązkowi, na wniosek wierzyciela po wysłuchaniu stron i stwierdzeniu, że dłużnik działał wbrew obowiązkowi, nałoży na niego grzywnę. Zgodnie zaś z § 3 jeżeli w samym tytule egzekucyjnym nie postanowiono, że w razie dokonania zmiany sprzecznej z obowiązkiem dłużnika wierzyciel będzie uprawniony do usunięcia tej zmiany na koszt dłużnika, sąd na wniosek wierzyciela po wysłuchaniu stron upoważni wierzyciela do usunięcia tej zmiany na koszt dłużnika. Na żądanie wierzyciela sąd przyzna mu sumę na ten cel potrzebną. W razie oporu dłużnika sąd na wniosek wierzyciela poleci komornikowi usunięcie oporu. Wymierzając grzywnę, sąd orzeknie jednocześnie - na wypadek niezapłacenia - zamiarę grzywny na areszt, licząc jeden dzień aresztu od pięćdziesięciu złotych do stu pięćdziesięciu złotych grzywny. Ogólny czas trwania aresztu nie może w tej samej sprawie przekroczyć sześciu miesięcy (art. 1053 § 1 k.p.c.).

W sprawie bezspornie ustalono, iż dłużnik J. S. uniemożliwia wykonanie prac adaptacyjnych określonych w postanowieniu z dnia 5 kwietnia 2012 roku. Tym samym przeciwstawia się tytułowi stanowiącemu podstawę niniejszej egzekucji nakładającemu na dłużnika obowiązek, polegający na powstrzymaniu się od utrudniania prac budowlanych

szczegółowo opisanych w treści tytułu. Dłużnik okoliczność tę przyznał, kwestionując jednocześnie postanowienie wstępne i formułując zarzuty merytoryczne do tego orzeczenia pozostające bez wpływu na niniejsze postępowanie.

Dodatkowo na wniosek wierzycieli na podstawie art. 1051§ 3 k.p.c. Sąd polecił Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Ostródzie usunięcie oporu dłużnika J. S., polegającego na czynnym uniemożliwieniu wierzycielom, czynności określonych w pkt. II postanowienia wstępnego.

W przypadku zaś dłużnika P. S. wniosek podlegał oddaleniu, z uwagi na fakt, że nie był on wzywany przez wierzycieli do wykonania obowiązku wykonania prac adaptacyjnych bądź powstrzymania się od utrudniania ich prowadzenia przez wierzycieli, wobec czego nie można uznać, iż nie wywiązuje się z nałożonego na niego obowiązku powstrzymania się w tytule wykonawczym.

Z uwagi na cofnięcie wniosku wobec uczestniczek K. S. i J. F. Sąd postępowanie wobec nich umorzył.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 770k.p.c. i art.98§1k.p.c. w zw. z art.13§2k.p.c.

Postanowienie Sądu Rejonowego zostało zaskarżone przez dłużnika J. S., który domagał się jego uchylecia.

Skarżący nie postawił zaskarżonemu konkretnych zarzutów, koncentrując się na nieprawidłowości i niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia wstępnego wydanego w dniu 5 kwietnia 2012r. w sprawie I Ns 239/11. Wskazał, iż nie jest możliwe dokonanie w nieruchomości wspólnej przeróbek zgodnie z wykazem zawartym w tym postanowieniu w ślad za opinią biegłego z uwagi na ich sprzeczność z przepisami przeciwpożarowymi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie w przeważającej części nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jak trafnie zasygnalizował Sąd pierwszej instancji zarzuty J. S. odnoszące się do prawomocnego postanowienia wstępnego wydanego w sprawie I Ns 239/11 pozostawały bez wpływu na niniejsze postępowanie jako postępowania o egzekucję świadczenia niepieniężnego. Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba, że ustawa stanowi inaczej (art.776 kpc). Taki tytuł został przez wierzycieli przedłożony i uprawniał on ich do domagania się przymuszenia dłużników do wykonania obowiązku wynikającego z tytułu. W sprawie niesporne pozostawało, iż dłużnik J. S. nie zgadza się wykonać prac adaptacyjnych szczegółowo wymienionych w postanowieniu wstępnym ani nie godzi się na ich wykonanie przez wnioskodawców. Dłużnik w sposób jednoznaczny wskazał, iż sprzeciwia się wykonaniu prac przez wierzycieli i będzie się temu przeciwstawiał. Nie było w tym stanie rzeczy wątpliwości co do przymuszenia dłużnika do określonego tytułem wykonawczym zachowania zgodnie z art.1051§1 kpc stanowiącym: „Jeżeli dłużnik ma obowiązek zaniechać pewnej czynności lub nie przeszkadzać czynności wierzyciela, sąd, w którego okręgu dłużnik działał wbrew swemu obowiązkowi, na wniosek wierzyciela po wysłuchaniu stron i stwierdzeniu, że dłużnik działał wbrew obowiązkowi, nałoży na niego grzywnę. Tak samo sąd postąpi w razie dalszego wniosku wierzyciela”. Przepis ten normuje egzekucję obowiązku zaniechania pewnych czynności lub nieprzeszkadzania czynnościom wierzyciela, a więc sposób wymuszenia biernego zachowania dłużnika. Grzywna orzekana na podstawie art.1051 kpc nie jest karą, lecz środkiem przymusu podejmowanym w celu zmuszenia opornych dłużników do wykonania zapadłych przeciwko nim orzeczeń sądu. Sąd Rejonowy dopełnił wymaganego przepisem art.1051 §1 kpc warunku wysłuchania stron i doszedł do prawidłowego ustalenia, iż dłużnik J. S. działał wbrew obowiązkowi wynikającemu z tytułu wykonawczego, co uzasadniało zastosowanie wobec niego środka przymusu w postaci grzywny z zamianą na areszt stosownie do art.1053§1 kpc. Orzeczenie to jako zgodne z prawem należało w pełni zaakceptować.

Za oczywiście bezzasadne uznać należało zażalenie w części, w jakiej dotyczyło umorzenia postępowania wobec uczestniczek J. F. i K. S. (pkt I) oraz oddalenia wniosku wobec uczestnika P. S. (pkt IV) z uwagi na brak interesu prawnego skarżącego w tym zakresie.

Sąd Okręgowy uchylił jedynie rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III zaskarżonego postawienia, ponieważ w jego ocenie brak było podstawy do zastosowania w okolicznościach sprawy przepisu art.1051§3 zd.3 kpc. Dotyczy on sytuacji, gdy dłużnik sprzecznie z obowiązkiem zaniechania lub znoszenia, wynikającym z tytułu egzekucyjnego, dokona zmian i w ten sposób przeszkodzi czynnościom wierzyciela, a w tytule egzekucyjnym nie będzie uprawnienia dla wierzyciela do usunięcia tej zmiany na koszt dłużnika; wierzyciel może wówczas wystąpić z wnioskiem do sądu, żądając upoważnienia do dokonania zmiany na koszt dłużnika. W razie oporu dłużnika uniemożliwiającego wierzycielowi usunięcie zmiany, sąd na wniosek wierzyciela poleci komornikowi usunięcie oporu. Z tego rodzaju „zmianą” nie mieliśmy w sprawie do czynienia.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art.386§1 kpc i art.385 kpc w zw. z art.13§2 kpc.